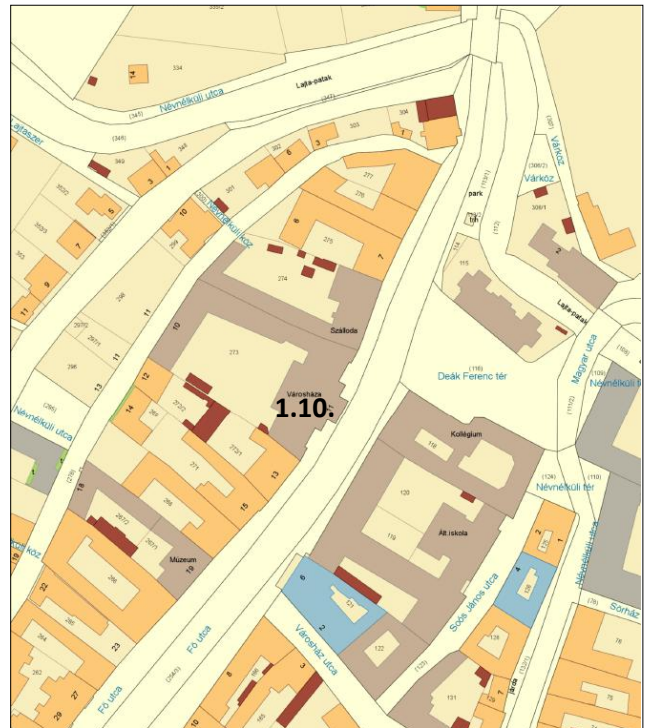

1.10. Városháza

Cím	Mosonmagyaróvár, Fő utca 11.
Helyrajzi szám	273
GPS koordináták	47° 52' 43" N 17° 16' 14" E
Törzsszám	3113
Nyilv. azonosító	4534
Eredeti funkció	Moson vármegye székháza
Jelenlegi funkció	Mosonmagyaróvár város székháza
Építés ideje	1892
Tervező	Kiss István
Stílus	Eklektikus
Adatfelvétel ideje	2021. 11. 27.

1.10. Városháza

A HAZA DICSŐSÉGÉRE
ÉS A KÖZIGAZGATÁS JAVÁRA EMELTE E SZÉKHÁZAT
MOSONVÁRMEGYE TÖRVÉNYHATÓSÁGA 1891-1892
I. FERENCZ JÓZSEF
Ő CS. ÉS APOSTOLI KIRÁLYI FELSÉGÉNEK URALKODÁSA,
GR. SZAPÁRY GYULA BELÜGYMINISTER, SIMON GYULA FŐISPÁN
ÉS TÓTH IMRE ALISPÁN KORMÁNYZÁSA IDEJÉBEN.

✱

KISS ISTVÁN MŰÉPÍTÉSZ ÉS MŰEGYETEMI MAGANTANÁR TERVEI SZERINT
ÉS SZAFLARSKI JÁNOS KIR. FŐMÉRNÖK ELLENŐRZÉSE MELLETT ÉPÍTETTE
ULLEIN JÓZSEF ÉPÍTŐMESTER.

✱

A TÖRVÉNYHATÓSÁG ÁLTAL KIKÜLDÖTT
ÉPÍTÉSI VÁLASZTMÁNY TAGJAI VOLTAK:
**ANTONI ADOLF, BÉKEFY KÁLMÁN,
BÓKAY LAJOS, DR. CSELLEI JÁNOS, ECKHARDT FERENCZ,
HEGEDŰS JÁNOS, JUMMERSPACH FRIGYES, MÁNDY GYULA (JEGYZŐ)
MARKOVICH KÁROLY, DR. REITER JÁNOS, ROHRER FERENCZ,
DR. SÖTÉR ÁGOST, SZAFLARSKI JÁNOS.**

✱

ISTEN ÁLDÁSA LEGYEN E HÁZON ÉS AZ ÉPÍTETŐ VÁRMEGYE
KÖZÖNSÉGÉN!

Mosonmagyaróvári Városvédő Egyesület

1.10. Városháza

A műemlék leírása

Két emeletes, eklektikus stílusban épült 1892-ben Kiss István budapesti műépítész tervei alapján. Kiss István több közintézményt, törvényszéki épületet (Komárom, Kalocsa, Miskolc, Nagyvárád) tervezett, az ő munkája a veszprémi megyeház is, amely rendkívül közel áll a magyaróvári épülethez. Moson vármegye székháza volt 1924-ig, a megye megszűnése után Magyaróvár, majd Mosonmagyaróvár város székháza. Helyén 1891-ig a régi megye- és harmincadház barokk stílusú épülete volt, amelynek egy része a kosáríves, tornácos keresztszárnyal védett szárny az udvarban még látható. Sarkán fazsindely-födésű, hagymasisakos toronymaradvány. Az emeleten kosáríves nyílászor. Az épület homlokzatát Moson vármegye címere díszíti.

A műemlék története

Az évezredes múltra visszatekintő vármegyék működése a XVIII. század elején jutott el arra a pontra, amikor szükségessé vált az önálló épületbe való költözés. A megelőző évszázadokban ugyanis a közgyűléseket és a törvényszékeket a főispán vagy még inkább az alispán házában tartották. Az országgyűlés az 1723. évi 73. törvénycikkben kötelezte a vármegyéket arra, hogy gondoskodjanak alkalmas székházról. Moson vármegye több épülettel is próbálkozott, míg 1790-ben Magyaróvárott megvásárolta a Bürdel-féle telket 3150 forintért. Itt épült fel a vármegye immáron állandó székháza, klasszicizáló későbarokk stílusban. 1879-ben egy új építéséhez a belügyminiszter is hozzájárult. 1882-ben a megyeház építésére létrehozott bizottság úgy döntött, hogy az új székház az akkori magyaróvári megyeház helyén épüljön föl. Kivitelezésére Kiss István (1857-1902) tervét fogadták el, amelynek alapján versenytárgyalást hirdettek az építésre. 1891. június végére megtörténtek a szerződéskötések a nyertes budapesti, soproni, győri és bécsi vállalkozókkal, köztük két Moson megyei iparossal. A fő vállalkozó Ullein József soproni építőmester volt, aki Szaflarski János kir. főmérnök ellenőrzése mellett a lebontott régi megyeház helyére 1892. november 30-ára fölépítette az új székházat. A régi árkádsoros udvari szárnyat a közlekedés megkönnyítésére egy tornyos építménnyel összekötötték az új épülettel. 1892 augusztusában az állványzat lebontása után mutatkozott meg az épület impozáns, neoreneszánsz stílusú szépsége. Ünnepélyes felavatása 1893. dec. 12-én történt gróf Pálffy-Daun Vilmos új Moson vármegyei főispán beiktatásával összekötve. Moson vármegye hivatalai számára a három szinten összesen 22 utcai és 23 udvari szoba állt rendelkezésre. A történeti vármegye 1923-ban történt megszűnése után Magyaróvár, 1939-től Mosonmagyaróvár városházája lett az épület.

A műemlék állapota

Az épületen 1989-ben helyezték el a Magyar Urbanisztikai Társaság által Mosonmagyaróvárnak adományozott Hild János emlékérem két oldalának nagyított másolatát, a francia-osztrák békekötés valamint Napóleon 1809. évi átutazásának emléktábláját és 1992-ben a Magyar Nemzeti Tanács helyi szervezete 1956. okt. 26-ai megalakulásának emléktábláját. A városháza 2016-2019 között teljes energetikai korszerűsítésen esett át, megtörtént a nyílászárók felújítása és cseréje, a tetősere, a földem szigetelése, a homlokzat teljes rekonstrukciója és 200 napelem telepítése.

1.10. Városháza

Archív fényképek

Forrásmunkák

1. Mosonmagyaróvár városképi és műemléki vizsgálata. Mosonmagyaróvár, 196? Kézirat a Huszár Gál Városi Könyvtárban.
2. Mándy Gyula: Mosonyvármegyei új székház építésének története. In: Mosonymegyei Lapok. 1893. dec.17. 205-208. old.
3. Beregszászi Balázs: A 125 éves Moson vármegyei székház építéstörténete. In: [https:// www.infomovar.hu/ hírek/ olvas/ a -125 –eves –moson-varmegyei –szekhaz –epitestortenete -2018 -12 -26 -181719](https://www.infomovar.hu/hirek/olvas/a-125-eves-moson-varmegyei-szekhaz-epitestortenete-2018-12-26-181719). Letöltve: 2020. 09. 27.
4. Képek forrása: Dimény Luca, archív képek Ferencz Tibor.